

Kulturförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2020-12-17

Diarienummer:
KTN-2020-00737

Handläggare:
Therese von Ahn

Internkontrollplan 2021 och analys enligt reglemente 2020

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. **att** godkänna nämndens internkontrollplan för 2021 och analys enligt reglemente 2020, samt
2. **att** överlämna antagen internkontrollplan för 2021 och analys enligt reglemente 2020 till kommunstyrelsen

Sammanfattning

Nämnden involveras i arbetet genom att arbetsutskottet varje år genomför en riskanalys med utgångspunkt i de samlade riskerna som förvaltningen har identifierat i sin riskanalys. Nämnden delges sedan resultatet av förvaltningens omvärldsanalys och riskanalyser. Nämnden fattar slutligen beslut om verksamhetsplan och budget och internkontrollplanen. Inför varje ny mandatperiod tar nämnden fram grunduppdragsbeskrivningar för varje verksamhet där det framgår hur arbetet ska bedrivas, vilka målgrupper som ska prioriteras och vilka nyckeltal som ska följas upp.

Nämnden beslutar om vissa typer av externa stöd, andra beslutas av förvaltningens tjänstepersoner på delegation från nämnden. Delegationsbesluten återrapporeras till nämnden. Uppföljning av verksamhetsplan, budget, internkontrollplan och grunduppdragen beslutas av nämnden i samband med delårsbokslut per april, augusti och per helår i årsbokslutet. Förvaltningsdirektören stämmer löpande av avvikelser med cheferna i de olika verksamheterna och rapporterar vidare till ordförande och nämnd. Ekonomiskt utfall och budgetavvikelse redovisas till nämnden varje månad.

Kulturförvaltningen är organiserad i sju avdelningar (Kulturförvaltningens stab, Bibliotek Uppsala, Uppsala konstmuseum, Offentlig konst, Fritid Uppsala, Uppsala kulturskola och Reginateatern), samt ytterligare en enhet (Biotopia & Naturskolan)

som under året har varit direkt underställd förvaltningsdirektören. Ansvarig för arbetet med nämndens interna kontroll och styrning inom förvaltningen är verksamhetscontroller med stöd av ekonomicontroller från den kommungemensamma ekonomistaben. Alla avdelningschefer inom förvaltningen medverkar i arbetet genom att delta i omvärlds- och riskanalyserna. Cheferna ansvarar sedan för att aktiviteter i verksamhetsplanen blir genomförda och genomför kontrollåtgärder i internkontrollplanen.

Under året har nämnden fattat beslut om en reviderad delegations- och arbetsordning och förvaltningsdirektören har fattat beslut om en ny arbetsordning. En rutin och mall för upphandling av kulturevenemang kommer att beslutas av förvaltningsdirektören i slutet av året.

Den riskanalys som uppdateras varje år resulterar i ett antal kontrollåtgärder i nämndens internkontrollplan. Ett arbete bedrivs sedan utifrån detta för att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt och efterlever tillämpliga lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

Ärendet

Kommunfullmäktige i Uppsala kommun antog den 26 mars 2007 ett reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag. I reglementet beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för frågan.

Enligt reglementet ska nämnder årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen används för att stödja utvecklingen av den interna kontrollen inom nämndernas verksamhetsområden genom exempelvis kontrollmoment i internkontrollplanen. Den kan också användas för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnden ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att:

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt,
- den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig,
- verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån viktiga risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Internkontrollplan 2021 och analys enligt reglemente 2020 för kulturnämnden.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Kulturnämnden

Datum:
2020-12-17

Diarienummer:
KTN-2020-00737

Handläggare:
Therese von Ahn

Internkontrollplan 2021 och analys enligt reglemente 2020 För kulturnämnden

---

Ett redovisande/aktiverande dokument som kulturnämnden fattade beslut om den 17 december 2020

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 00 00 (växel)

E-post: Uppsala.kommun@ uppsala.se

www. uppsala.se

Analys av årets internkontroll och plan för kommande år

Kommunfullmäktige i Uppsala kommun antog den 26 mars 2007 ett reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag. I reglementet beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för frågan.

Enligt reglementet ska nämnder årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen används för att stödja utvecklingen av den interna kontrollen inom nämndernas verksamhetsområden genom exempelvis kontrollmoment i internkontrollplanen. Den kan också användas för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnden ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att:

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt,
- den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig,
- verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån viktiga risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Efterlevnad av riktlinje och analys av funktionalitet

Arbetet med verksamhetsplan och internkontrollplan

Arbetet inleds varje år med att förvaltningen arbetar fram en verksamhetsnära omvärldsanalys med utgångspunkt i de globala och regionala trenderna i den kommunövergripande omvärlds- och trendanalysen. Resultatet av förvaltningens omvärldsanalys delges nämnden och blir ett underlag till det kommungemensamma arbetet med kommande års omvärldsanalys.

I nästa steg görs först avdelningsvisa riskanalyser och sedan en förvaltningsövergripande riskanalys som sammanställs i ett riskregister. Nämndens arbetsutskott genomför sedan en egen riskanalys med utgångspunkt i de samlade riskerna som förvaltningen har identifierat. Arbetsutskottets involvering i riskanalysarbetet gör att analyserna får ett bredare perspektiv och samsyn uppnås kring vilka risker som är viktigast att ta hänsyn till i den kommande verksamhetsplaneringen. Resultatet delges sedan hela nämnden.

De viktigaste identifierade frågorna i förvaltningens omvärldsanalys och riskanalys tas sedan om hand antingen i nämndens internkontrollplan eller verksamhetsplan. De risker som är av verksamhetsnära karaktär tas om hand på andra sätt inom respektive avdelning på förvaltningen.

Grunduppdraget

Nämnden beslutar, inför varje ny mandatperiod, om grunduppdragsbeskrivningar för varje verksamhetsområde där nämnden beskriver hur arbetet ska bedrivas, vilka målgrupper som ska prioriteras och vilka nyckeltal som ska följas upp. Styrdokumentet är viktiga för förvaltningen då kultur- och fritidssektorn, med några få undantag, inte är lagstyrda verksamhetsområden.

Kulturnämnden är den nämnd i kommunen som delar ut högst belopp ekonomiska stöd till externa aktörer. Nämnden har många olika stipendier och stöd som riktar sig till olika målgrupper. Alla nämndens stöd och stipendier har kriterier som nämnden antagit. Det finns även angivet i dessa hur stöden ska följas upp och återrapporteras till nämnden.

Vid beredning av stöden är alltid flera handläggare involverade och bedömningen av alla stöd sker, efter enskild beredning av ärendet, gemensamt för att säkerställa en effektiv handläggning och undvika risken för godtycklighet. Beslut fattas av kulturnämnden. Nämnden har delegerat beslutanderätten av vissa stöd till kulturförvaltningens. Beslut som fattas på delegation återrapporteras till nämnden.

Uppföljning av verksamheten

Uppföljning av verksamhetsplanen redovisas till nämnden vid delårsbokslut per april och augusti samt vid årsbokslutet. En mer omfattande uppföljning av ekonomiskt utfall redovisas också. Uppföljning av internkontrollplanen redovisas till nämnden i samband med delårsbokslutet per augusti samt i slutet av verksamhetsåret. Uppföljning av verksamheternas grunduppdrag redovisas till nämnden i samband med årsbokslutet.

Alla avdelningschefer har regelbundna avstämningar med förvaltningsdirektören för att fånga upp eventuella avvikelser under året. Direktören stämmer i sin tur löpande av med ordförande och nämnd. Direktören har även återkommande ledningsgruppsmöten med alla avdelningschefer samlade.

Om en allvarlig störning i kultur- och fritidsverksamheten inträffar rapporterar cheferna detta omgående till förvaltningsdirektören som rapporterar vidare till ordförande. Ordförande avgör sedan om nämnden bör informeras.

För att utveckla den finansiella kontrollen har kommunen beslutat att ekonomiskt utfall ska redovisas vid varje nämndsammanträde, vilket har skett under 2019. Det har gett nämnden större insyn i det ekonomiska läget med ökad möjlighet att styra inom budgetramen.

Hur uppföljningen av stöden redovisas till nämnd varierar. Nämnden och förvaltningen ser ett behov av att utveckla hur stöden kommuniceras till allmänheten samt hur och när utfallet av stöden återrapporteras tillbaka till nämnden. En översyn av stöden pågår på uppdrag av nämnden.

Organisation och ansvar för nämndens arbete samt utveckling av nämndens interna kontroll

Nämnden involveras i arbetet genom att arbetsutskottet varje år genomför en riskanalys med utgångspunkt i de samlade riskerna som förvaltningen har identifierat i sin riskanalys. Nämnden delges sedan resultatet av förvaltningens omvärldsanalys och riskanalyser. Nämnden fattar slutligen beslut om verksamhetsplan och budget och internkontrollplanen. Inför varje ny mandatperiod tar nämnden fram grunduppdragsbeskrivningar för varje verksamhet där det framgår hur arbetet ska bedrivas, vilka målgrupper som ska prioriteras och vilka nyckeltal som ska följas upp.

Nämnden beslutar om vissa typer av externa stöd, andra beslutas av förvaltningens tjänstepersoner på delegation från nämnden. Delegationsbesluten återrapporteras till nämnden. Uppföljning av verksamhetsplan, budget, internkontrollplan och grunduppdragen beslutas av nämnden i samband med delårsbokslut per april, augusti och per helår i årsbokslutet. Förvaltningsdirektören stämmer löpande av avvikelser med cheferna i de olika verksamheterna och rapporterar vidare till ordförande och nämnd. Ekonomiskt utfall och budgetavvikelse redovisas till nämnden varje månad.

Kulturförvaltningen är organiserad i sju avdelningar (Kulturförvaltningens stab, Bibliotek Uppsala, Uppsala konstmuseum, Offentlig konst, Fritid Uppsala, Uppsala kulturskola och Reginateatern), samt ytterligare en enhet (Biotopia & Naturskolan) som under året har varit direkt underställd förvaltningsdirektören. Ansvarig för arbetet med nämndens interna kontroll och styrning inom förvaltningen är verksamhetscontroller med stöd av economicontroller från den kommungemensamma ekonomistaben. Alla avdelningschefer inom förvaltningen medverkar i arbetet genom att delta i omvärlds- och riskanalyserna. Cheferna ansvarar sedan för att aktiviteter i verksamhetsplanen blir genomförda och genomför kontrollåtgärder i internkontrollplanen.

Utveckling av nämndens interna kontroll

Under året har ett förslag till en ny organisation för kulturförvaltningen tagits fram. Syftet är att skapa förutsättningar för en mer effektiv styrning och ledning av förvaltningen, samt öka samarbetet mellan förvaltningens verksamheter. Den nya organisationen börjar gälla den 1 januari 2021.

Förvaltningen har under året påbörjat ett arbete tillsammans med nämnden för att förbättra kvaliteten i kontrollen och styrningen av nämndens verksamheter. Arbetet syftar till att förbättra hur förvaltningen mäter effekter, analyserar verksamheten och synliggör verksamhetens resultat. Arbetet kommer fortsätta 2021.

Arbetet med verksamhetsplanering, uppföljning, intern kontroll och styrning är sårbart då det saknas förvaltningsinterna riktlinjer eller rutiner för arbetet. Som en del av det påbörjade kvalitetsarbetet med nämnden kommer styrande och stödjande dokument för förvaltningen tas fram.

Under 2020 har nämnden fattat beslut om en reviderad delegations- och arbetsordning som anpassats efter aktuell lagstiftning. Förvaltningsdirektören har därefter beslutat om en arbetsordning för förvaltningen. Arbetsordningen omfattar vidarefördelning av ansvar för arbetsuppgifter och vidaredelegering av beslutanderätten som förvaltningsdirektören har fått från kommunstyrelsen och nämnden. Den anger även vem inom förvaltningen som är ansvarig för andra förvaltningsinterna verkställighetsbeslut och övriga frågor som t ex ekonomi-, organisations- och arbetsgivarfrågor. Förvaltningen har även arbetat med att se över tillämpningen av attestreglementet för att tydliggöra ansvar och roller.

Förvaltningen har deltagit i det kommungemensamma projektet *Förenkla administration och ansökan av föreningsbidrag till aktörer i föreningslivet*. Under året har projektet arbetat med gemensam styrning, hur informationen till föreningar och kulturaktörer som söker bidrag och bokar lokaler kan förbättras, samt påbörjat en nyttoanalys och kravspecifikation för upphandling av digitalt system för bidrag och bokning.

Förvaltningen påbörjade 2019 en översyn av kulturstöden. Arbetet inleddes med att dialogsamtal fördes med olika kulturaktörer i Uppsala kommun och under våren 2020 presenterade förvaltningen ett förslag till förändrade bidragsformer för nämnden. Förslaget har sedan sänts på remiss till kulturaktörer för att få in synpunkter. Innan ett slutgiltigt förslag presenteras för nämnden inväntar förvaltningen kommunfullmäktiges beslut om en riktlinje och policy för föreningsbidrag och samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet.

Under 2019 påbörjade förvaltningen ett arbete med att ta fram en rutin och en avtalsmall för upphandling av kulturevenemang. Rutinen syftar till att bidra till att varje avdelning uppnår verksamhetens mål, att resurserna används på ett transparent och effektivt sätt, öka

leverantörstroheten samt att undvika riskerna för jäv. Arbetet är nu i sin slutfas och de nya underlagen kommer att beslutas av förvaltningsdirektören i slutet av året.

Kulturnämnden och kulturförvaltningen är beroende av de kommungemensamma staberna och avdelningarna i den dagliga verksamheten. Staberna har en stödjande och normerade funktion gentemot förvaltningen. Kulturförvaltningen anser att dialogen behöver utvecklas för att kunna bedriva verksamhet på ett effektivt sätt.

Nämnden har kommit vidare i arbetet med att ta fram en informationshanteringsplan och en ledningsplan inför och vid allvarig störning. Arbetet fortsätter under våren 2021.

Ett viktigt arbete som påbörjades under året är att kontrollera att beviljat stöd och bidrag som nämnden betalar ut används för avsett ändamål. Under året togs en projektplan fram och under hösten kommer en extern utvärderingskonsult upphandlas. Granskningen ska genomföras i början av 2021.

Begrepp som används i internkontrollplanen

Kontrollområde	Områden som det ska finnas kontrollmoment inom. Det finns fem stycken kontrollområden: <ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetskontroller - Kontroller av system och rutiner - Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut - Finansiell kontroll - Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv
Riskbeskrivning	Beskrivning av den risk som ligger till grund för kontrollmomentet. Hämtas från riskregistret.
Kontrollmoment	Konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera riskerna. Kontrollmomenten kan antingen vara förebyggande eller upptäckande och korrigerande. Förebyggande kontrollmoment är åtgärder för att undvika att brister uppstår. Upptäckande och korrigerande kontrollmoment hjälper nämnden att se om riskerna har lett till de händelser som kan befaras och visar på vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.
Kontrollmetod	Beskrivning av hur, när och hur frekvent kontrollmomentet ska genomföras.
Tidpunkt för rapportering	Tidpunkt då kontrollmomentet ska rapporteras till nämnd.

Risker och kontrollmoment

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att utse kontrollansvarig för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Verksamhetskontroller	Uppdrag till kulturförvaltningen från kommunfullmäktige och nämnd är ibland i assymetri med tillgängliga resurser. Obalans mellan mängden uppdrag å ena sidan och budget och personal å andra sidan kan leda till att politiska beslut inte blir genomförda och/eller ohälsa hos personal. Politikens ambitioner möts inte upp av förvaltningen med tydliga konsekvensanalyser av ekonomiska förutsättningar och personella resurser.	Kontroll av att cheferna fortsätter bevaka ekonomiska- och personella konsekvenser när politiska uppdrag delas ut till förvaltningen.	Frågeställningar till avdelningschefer.	Senast i samband med årsbokslut 2021.
		Kontroll av att alla nämndbeslut som resulterar i ett nytt uppdrag till förvaltningen dokumenteras och följs upp särskilt för att kunna göra nödvändiga omprioriteringar.	Frågeställningar till nämndsekreterare/avdelningschef KTF Stab.	Senast i samband med årsbokslut 2021.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	Ökad polarisering, våld, kriminalitet och social oro i samhället kan leda till att kulturnämndens verksamhet blir negativt påverkad i termer av öppethållande, arbetsmiljö, verksamhetens tillgänglighet och trygghet. Kommunens utbud av kultur- och fritidsverksamhet blir begränsat till nackdel för medborgarna.	Regelbundna avstämningar mellan avdelningschefer och förvaltningsdirektör om utvecklingen inom området för att kunna vidta åtgärder.	Frågeställningar till avdelningschefer för att säkerställa att avstämningar görs regelbundet.	Senast i samband med årsbokslut 2021.
	Minskad psykisk hälsa bland barn, unga och äldre kan leda till behov av ökad personal och kompetensutveckling för att kunna möta denna grupp av medborgare.	Regelbundna avstämningar mellan avdelningschefer och förvaltningsdirektör om utvecklingen inom området för att kunna vidta åtgärder.	Frågeställningar till avdelningschefer för att säkerställa att avstämningar görs regelbundet.	Senast i samband med årsbokslut 2021.
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Svårigheter i handläggningsrutiner och brister i utbildning av användning av systemet leder till att delegationsbeslut inte anmäls till nämnd, vilket medför att beslutet är ogiltigt.	Kontroll av att delegationsbeslut anmäls till nämnd.	Stickprovskontroller av ett slumpmässigt urval av fattade beslut som jämförs med delegationslistor.	Senast i samband med årsbokslut 2021.
Finansiell kontroll	Fasta kostnaderna (t ex OH-kostnader och lokalkostnader) fortsätter öka men KTN får inte information i tid för att kunna anpassa verksamheten i tid till lägre budget för rörelsekostnader. Mindre andel av kommunbidraget kan användas till verksamhet. Risk för	Kontroll av att dialog har genomförts i kommunledningsforum.	Frågeställningar till förvaltningsdirektör.	Senast i samband med årsbokslut 2021.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	ogenomtänkta prioriteringar när anpassning sker under tidspress.			
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Bidrag ges till organisationer som inte använder tilldelat stöd för avsett ändamål, eller att en anställd begår brott i tjänsten eller är jävig i beslut. Förtroendevalda kan också riskera jäv i beslutsprocesser. Riskerar leda till olaglig/olämplig hantering av skattemedel samt förtroendeskada för kommunen.	Kontroll av att beviljat bidrag till organisationer används för avsett ändamål.	En upphandlad extern utvärderingskonsult ska genomföra en granskning under första kvartalet 2021.	Senast i samband med årsbokslut 2021.